

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. κ.

- Υπουργό Οικονομικών
- Υπουργό Δικαιοσύνης
- Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

Θέμα : «Απαλλοτριώσεις κληροτεμαχίων»

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την πάγια νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων, οι άτυπες μεταβιβάσεις γεωργικών κλήρων λόγω καθολικής ή ειδικής διαδοχής, οι οποίες έλαβαν χώρα σε χρονικό διάστημα πριν την κατάρτιση της συμβολαιογραφικής πράξης επικύρωσης, δεν ισχυροποιούνται αναδρομικώς, με αποτέλεσμα ο σημερινός ιδιοκτήτης να μην μπορεί να αποκτήσει κυριότητα επί του τμήματος που νέμεται, ακόμη και αν έχει γι' αυτό συμβολαιογραφικό τίτλο.

Για παράδειγμα, ο αγοραστής (με συμβολαιογραφική πράξη και μεταγραφή αυτής) τμήματος κληροτεμαχίου που είχε περιέλθει στον πωλητή δυνάμει άτυπης διανομής εκ μέρους του αρχικού κληρούχου για παράδειγμα γονέα του, δεν αποκτά κυριότητα στο τμήμα ούτε παραγώγως αλλά ούτε και πρωτοτύπως (με τη συμπλήρωση εικοσαετούς νομής).

Με τον τρόπο αυτόν όμως διαιωνίζεται μια νομική κιντάσταση που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Ενώ δηλαδή το ακίνητο έχει εν τοις πράγμασι κατατμηθεί και χωριστεί σε περισσότερα αυτοτελή τμήματα, τα οποία επιδέχονται χωριστής εξουσίασης, η πραγματική αυτή κατάσταση δεν μπορεί ποτέ, με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο, να αποκτήσει νομική υπόσταση. Η δικαιολογητική βάση της ρύθμισης περί απαγόρευσης κατάτμησης των κληροτεμαχίων δεν εξυπηρετεί πλέον κάποια κοινωνική σκοπιμότητα και η διατήρηση της σχετικής ρύθμισης καταλήγει σε σοβαρά άτοπα, γεννώντας αντιδικίες και επιβαρύνοντας τα δικαστήρια με περίπλοκη δικαστηριακή ύλη. Κατά μείζονα λόγο, όταν η ευρύτερη έκταση στην οποία βρίσκεται ο γεωργικός κλήρος απαλλοτριώνεται αναγκαστικώς, είναι προφανές ότι δεν συντρέχει κανείς απολύτως λόγος που να δικαιολογεί την εμμονή στη νομική κατάσταση της απαγόρευσης άτυπης κατάτμησης.

Ακόμη πιο έντονα είναι τα προβλήματα που ανακύπτουν σε περίπτωση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης τμήματος γεωργικού κλήρου. Έστω π.χ. ότι ο Α νέμεται εδώ και δεκαετίες ένα τμήμα κληροτεμαχίου, που έχει αποκτήσει από τον πατέρα του Β, που με τη σειρά του το είχε αποκτήσει δυνάμει άτυπης διανομής από τον δικό του πατέρα (αρχικό κληρούχο), Γ. Έστω ότι με βάση τις κληρονομικές διαδοχές που έχουν μεσολαβήσει (Β και Γ), ο Α δικαιούται κατά νόμο ποσοστό 1/16 εξ αδιαιρέτου του όλου κληροτεμαχίου. Τούτο συνεπάγεται ότι, παρόλο που το απαλλοτριούμενο τμήμα του κληροτεμαχίου (έστω ότι είναι ένα κομμάτι που αντιστοιχεί στο 1/10 της συνολικής εκτάσεως) είναι στην πραγματικότητα το δικό του τμήμα (αυτό δηλαδή που ο ίδιος μόνο νέμεται), αυτός θα λάβει μόνον το 1/16 της αποζημίωσης. Θα λάβουν δε αποζημίωση και πρόσωπα που είναι κατά νόμο συνδικαιούχοι του όλου κληροτεμαχίου, ακόμη και αν τα δικά τους τμήματα του κληροτεμαχίου κείνται εκτός της απαλλοτριούμενης έκτασης!

Στους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν μετά τον διωγμό τους το 1922 σε χωριά και οικισμούς της περιοχής Καστελίου, χορηγήθηκαν το 1938 γεωργικές εκτάσεις-κλήροι. Σήμερα τα κληροτεμάχια αυτά έχουν μεταβιβαστεί στους απογόνους των επόμενων γενεών με άτυπες γονικές παροχές (4η γενιά κληρονόμων) και μερικά έχουν πωληθεί σε τρίτους.

Κατά την δημιουργία του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι Ηρακλείου, απαιτείται αναγκαστική απαλλοτρίωση εκτάσεων, οι οποίες έχουν περιέλθει σε κληρονόμους των αρχικών κληρούχων ή αγοραστές.

Επειδή δεν μπορεί να προχωρήσουν οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ώστε να αποζημιωθούν οι σημερινοί ιδιοκτήτες κληροτεμαχίων

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεστε να προχωρήσετε στην αναγκαία νομοθετική ρύθμιση ώστε να ξεπεραστεί το πρόβλημα και να αποζημιωθούν οι σημερινοί ιδιοκτήτες των εκτάσεων που απαλλοτρώνονται ώστε να κατασκευαστεί το νέο αεροδρόμιο Καστελίου;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Βαρδάκης Σωκράτης